

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av

Uppteckningsår: Född år i

Uppteckningen rör

Malin på Ohs va en lojer käring, så yschenamé. Hon sa till sina jungfrur:

"Det jag skiter, det är ni inte för go'a te äta opp."

En gång var det en torpare, som inte kom till arbetet på utsatt tid. Och då sa hon till honom att gå och hugga ner det största trädet som fanns i skogen och dra hem det till gården i toppen. Och det tyckte han ju var alldeles omöjligt att göra. Han tog sin yxa och gick till skogen och där satte han sig och grät på en sten och visste inte hur han skulle bära sig åt. Då kom det fram en liten gubbe till honom och frågade vad han var ledsen för. Och då tala han om hur det var, att han kommit

Fru Malin på

Ohs. tvingar en
en torpare att
hugga ner ett
träd och dra
hem det med top-
pen före. Han få
hjälp/av fan/

för sent till arbetet på morron och att frun då befallt honom att hämta det största trädet och dra hem det med toppen före.

"Ja, hugg du bara ner trädet, så ska jag nog hjälpa dig att få hem det", sa gubben till honom.

Och torparen började på att hugga ner trädet, och som han hade fått det i backen så börja det åka i väg mot gården, och där det inte fanns nån väg, så gjorde det väg, rev ner träd som var för och røjde opp. När trädet kom fram till gården, så tog det emot i grindstolparna, och då hördes det en röst som sa:

"Knäar du dig, Svante?"

Och det var namnet på henna karl, ^{som var död} och då fick hon se, att det var han som dragit fram trädet.

3069.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Sen kom Skam själv en gång och skulle hämta henne. Han kom i skepnad av en fin herre, som ville dansa med henne. Och de höll på och dansa, tills fötterna var uppslitna på henne. Och sedan bar det ut med henne och bar iväg i en skjuts och sen fick de aldrig mer se henne. Men det där kan jag inte reda ut hur det var.

A: d

Det var en gumma, som spann åt en trollkäring. Men så hade hon blött fingret i munnen, när hon spann, och när käringen kom för att hämta garnet, sa hon till henne:

"Det garnet får du behålla, för du har blött fingret i munnen och vätt på garnet."

Sedan blev det garnet som det allra finaste silke. Förut var det helt vanligt garn.

Men trollkäringen ville att gumman skulle fortsätta och spinna åt henne och fick ny ull.

"Men se till att du har litet vatten bredvid dig, om du vill blöta garnet," sa hon till henne.

Gumman som
spann åt
trollkäring.

At: e

Det var en gubbe, som var ute och brände tjära. Han hette Sjäilver. När han gick där och tittade till sin tjärmil, kom det ett grant fruntimmer fram till honom och hivade upp kjo/larna framför värmen.

"Vad heter du?" frågade hon.

"Sjäilver", svarade han.

Men så tog han en skopa tjära och slängde på henne fram-till, och då sprang hon ut i skogen och skrek:

"Sjäilver skällade min kunta."

"Har sjäilver gjort det, får sjäilver ha det", svara det henne från skogen.

Skogssnuvan.

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av

Uppteckningsår: Född år i

A: e

Uppteckningen rör

Det var så länge sen som när morfar levde och var en liten pojk. Då skulle han en kväll gå till skogen efter kreaturen eller fået, som man sa. När han kom in i hagen, var det en röst ur berget som sa till honom:

"Johannes, du hittar dem inte i kväll, men i morron kväll."

"Jo, jag ska prompt hitta dem i kväll", sa Johannes.

Men han fick gå och leta hela natten utan att kunna hitta dem, men kvällen därpå stod alla korna framme vid fået.

Ja, morfar det var en klyftiger gubbe. Mor talte om mycket som han varit ute för. Se, förr talte de gamle om tocket för de unga. Men jag tror då inte möet på den däre bråten, de hade för sig förr, men det kan ju finnas något som slog in.

Bergtagna
kreatur.

Jfr. Valfrid
Anderssons
samling.

- 7 -
ACC. NR. 3069

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

A: f

Landskap: Upptecknat av:
Härad: Adress:
Socken: Berättat av
Uppteckningsår: Född år i

Uppteckningen rör

Andreas, samme gubbe som tala om att maran ridit honom, var ute och rodde på Trehörningen eller Älten, och då hade han fått se ältakittan, som han kalla henne. Det var ett naket fruntimmer, som kom opp i skepet med stenkaker som låg på ett silverfat. Fatet satte hon ifrån sig i båten och försvann. Men Andreas tordes inte äta av stenkakerna, fast nog såg de goda ut. Han rodde bara vidare, och till sist kom han ju i land. Då tog han silverfatet och välte ut kakerna i sjön och tänkte ta silverfatet med sig och gå hem, för han tyckte att det kunde vara bra och ha det. Men då kom Ältakittan upp ur sjön igen och nappade till sig silverfatet och försvann

Ältakittan.

3069.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

med det i vattnet. Och det schwor Andreas på, att det var
sanning! Andreas har själv talat om det för en 30 år sen
och då var han väl en 90 års gubbe.

Landskap: Upptecknat av:
Härad: Adress:
Socken: Berättat av
Uppteckningsår: Född år i

Uppteckningen rör

Det var en gubbe från Ör, som berättade för min gubbe om en karl ute i Ör, som harvade med näcken. Han hade en häst som var i en äng, som låg intill sjön. Så skulle han hämta hästen för att harva, och han gick dit och hämtade honom och satte för honom och harvade det han skulle. Men när han sen skulle släppa hästen, så ville han inte gå ifrån årdret och han rådde inte med att få honom någonstans. Men då kom bondens käring ut och hon gick med sitt förklä på sig och med armarna under det, som fruntimmer brukar gå. Då tog hästen och nappade till sig förkläet och åt upp det. Och då rådde han med att gå därifrån. Han barkade åt sjön i ett enda tag, så bonden såg inte

Harva med
näcken.

3069.

ett tecken efter honom, men när han vände sig om, fick han se sin egen häst gå där och beta på ängen. Och då, kanveta, hade han havt näcken och harvat med.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

ACC. NR. 3069

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Smit Upptecknat av: Olle Revander
Härad: Mör Adress: Mör
Socken: Slättby Berättat av: Tilda Andersson
Uppteckningsår: 1931 Född år 1855 i Hörsboda, Slättby

Uppteckningen rör

Förr samlades ungdomen ofta och hade lekstuga. Då var det en och annan speleman, som de påstod kunde spela Älvdansen. Men när de spelade den, rådde de inte med att sluta förrän man slagit sönder fiolen och skurit av strängarna. Och när Älvdansen spelades opp, blev dansen vildare än vanligt, bord och stolar dansade med. Men det var ju klart, att själve den onde var med i spelet.

Sven Danielsson eller Sven på Planen påstod, att han kunde spela Älvdansen. Sven Bek kalla de honom med ett vederamn. En gång gick han hem från en lekstuga och då mötte han ett par flickor.

Älvdansen.

Näcken.

3069

"Nu ska jag skrämma flickerna", tänkte han, och så kröp han ner under en bro och började spela, när de gick över den. Och flickerna hade naturligtvis hört talas om näcken och älvdansen, så de blev ju alldeles förskräckta, för de trodde ju att det var näcken som spelade. Men sprang, det gjorde de. Och sen blev det förstås det, att de hade hört näcken spela vid den och den bron.

A: h
L: a

Det var en gubbe som var ute på jakt och sköt en hare.
Han såg bestämt, att det var en hare, att den dog, när han
sköt, och var den föll ner. Men när han kom dit, så var det
bara ett par sticker, som låg där. När det blev på det viset,
hade de för sig, att de sköt en trollhare. Men det var bara,
att det förvände synen på dem så voert.

Trollhare.

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av

Uppteckningsår: Född år i

Uppteckningen rör

Om det var nära som va aldrig så fattiga, men de hade en tomte, så drog han till dem, så de blev rika, om de hade aldrig så litet förut. Tomten bar tilldem bå halm och hö, bröd och säd, så det trot aldrig med nånting. Möllarn i Banke, Jonas, hade två tomtar, hade de för sig. Tomten va en liten gubbe med röd toppamössa, som de kunde få se, när han gick i lagårn och styrde.

På ett ställe, där de hade tomte, var man uppe och otte-trask, som man fick göra förr, när man trask med slaga. Då kom tomten och bar dit ett halmstrå till la'an. Bonden tyckte det var lite han kom med, när han hade bara ett litet strå.

Tomten.

3069.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

"Det är väl ingenting och komma med", sa han till tomten.

Men då blev tomten arg och flyttade från den bonden och drog till en annan i stället.

Julafton hade de för sig, att de skulle sätta ut viter gröt i ett fat i lagarn till tomten.

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av

Uppteckningsår: Född år i

Uppteckningen rör

Julaftonskväll kom det en gubbe in på ett ställe, som man inte kände igen. Han frågade husfadern, om han ville följa med honom hem och ta en julasup.

"Ja, men jag känner ju inte Er. Var bor Ni?" svarade husbonden på stället.

"Ja, jag bor bara här under er lagård", svarade den främmande mannen.

I alla fall så följde han med gubben och blev förd in under lagärn. Och där var så ryseligt fint i ordning till julen, mycke viter gröt och annan god mat. Och bonden blev bjuden att äta med. Men så droppa det ner genom taket på bordet

Gubben som
bodde under
ladugården.

Bonden frågade vad det var för nänting.

"Jo, det är er skälleko, som pissar", sa gubben, och så bad han bonden att flytta den.

"Ja, om den får stå tills i morron, så ska jag se till att den kommer på ett annat ställe då," sa bonden.

Ja, det fick han ju löfte till, och så öppna gubben dörren för honom, och han stod ute på sin gård igen. Men dagen därpå så flyttades skällekon, och sen hörde de inte å gubben mer.

H: L

Gloson va som en stor vit ko, som stod i lagårdarna och åt. Det var en gång en som gick och trask och då fick han se henne gå i lat och äta. De kallade henne gloson, och de hade för sig, att det var lyckligt att ha henne.

Gloson.

ACC. NR. 3069

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

M. A.

Landskap: Upptecknat av:
Härad: Adress:
Socken: Berättat av
Uppteckningsår: Född år i

Uppteckningen rör

Morfar var på kyrkogården en gång. Antagligen var det
när de byggde om kyrkan i Slätte, för han var ^(med) och ^(den) byggde.
Eller också var han där och gravde nån grav, för förr hade
man inga särskilda grävare. I alla fall så hade han fått ett
litet ben på käppen, som hade fastnat på doppskon utan att
han visste om det. När han kom hem, satte han käppen ifrån sig
i vrån, där han brukte ha den. De gamle gubbarna hade alltid
en särskild käppavrå. Men på natten börja det rumla och väsnas
i vrån och käppen hoppade, så det var ett farligt levande.
Han gick opp och titta efter, för han trodde att det bara ~~att~~
~~det~~ var råttorna, som ästadkomm oväsendet. Men så snart han

Ben från kyrko
gården som
spökade.

3069

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

hade lagt sig igen, så börja det rumla med detsamma igen. Då steg han upp för andra gången och gick bort till käppavran.

Han tog tag i käppen, och då fick han se, att det hade fastnat ett litet ben vid den. Då sa han:

"Får det vara lugnt tills i morron, så ska jag gå tillbaks med dig och lägga dig, där du ska va."

Och som han hade sagt det och lagt sig, blev det lugnt. Men på morron därpå var det farbror som gick tillbaks med benet till kyrkogården.

110

Landskap: Upptecknat av:
Härad: Adress:
Socken: Berättat av
Uppteckningsår: Född år i

Uppteckningen rör

De som är födda på en söndag eller torsdag har för-
måga att se litet mer än andra, säger de, och det slår nog in,
för min Kalle är född på en söndag, och han har sett spöken ett
par gånger.

(Ett annat prat är, att de som är födda på en söndag
eller torsdag, få fagert skinn.)

En människa, som hänger opp sig eller dränker sig
brukar spöka efter sin död, har man för sig. Lena-Kajsa i Höka-
boda hängde opp sig, och henne såg Kalle. Och det var ändå
ganska långt efter hennes död, ett par år, tror jag. Det var en
midsommarsmorrön Kalle var ute, och då fick han se henne så

Själv mördare
spökar.

3069

tydligt och redigt, som om hon varit levande. Hon gick och plöskade blommor. Men som Kalle stod och tittade på henne, så försvann hon.

En annan gång hade Kalle varit i Fällorna och var på hemväg. Det var på vintern, så han hade lykta med. Rätt som det var släcktes lyktan, och det var omöjligt att få eld på den. Det var som att tända på krut. Det bara smattrade och fräste. Kalle blev ju ilsker och schwor till. Då var det precis som en svart fyrkant framför honom, och den följde han efter ett bra stycke, tills den försvann och han kunde tända lyktan igen. Det var vid gårdet vid Varpet, som det hände, och de har för sig, att det brukar spöka där.

Landskap: Upptecknat av:
Härad: Adress:
Socken: Berättat av
Uppteckningsår: Född år i

Uppteckningen rör

När jag var 16 år gammal tjänade jag på Gyslätt. Det var ett par, tre år sen husbonden där, Anders Nillson, hade dött. Han dog i en mohåla. Det var en fe'stubbe, som ramla på honom, när de höll på och broa. Han va en elak gubbe, och han kalla sin käring, Kajsa, djävel. Den dagen han dog, frågade hon honom på morron, innan han gick, om han skulle ha nån mat med sig.

"Det angår dig inte, din djävel", sa han.

Men sen dog han samma dag!

Men sen ska jag säga, att han spökade gubben. Och när jag varit där över en vinter och sommar, så kunde jag inte stan-

Spökerier ef-
ter någons död.

na där längre, för det spökade där för jännan.

En gång när vi hade bykt, så glömde jag en handduk ute.
Det var vid midsommarstiden. Vid 10, 11-tiden på kvällen sa
matmor till mig:

"Gå efter den där handduken, som du glömde."

Och jag gick ut och hämtade handduken nere på krusbärs-
buskarna. Men när jag gick tillbaks och kom på trappan, så kom
det ^{opp/} precis som en 7,8 stora lakan mitt framför mig, och när jag
kom in var jag alldeles likblek och så sjuk, så jag rädde knappt
med att röra mig.

"Ja, tag bara litet vatten i munnen", sa Kajsa.

Och sen var jag så sjuk om natten, så var lem darrade.

På morron var det ju litet bättre, men inte redigt bra.

Ett annat tillfälle hade vi bakat, och då skulle jag bära upp brödet på vinden, och jag gick och bar brödet i famnen som de brukte och la bröt där det skulle va. Men sista gången jag kom opp på vinden, blev det så svart och mörkt för mig, att jag inte kunde se nåt, fast det inte va redigt mörkt ännars. Jag blev så rädd, så jag släppte brödet och sprang ner i stugan och sa till matmor:

"Det är så skunt, så jag ser inte utan ljus."

"Det måtte du väl se", sa hon, "det är ju inte kvällar än."

Och jag blev sjuk den gången också.

En annan gång, när det spökade för mig, hade vi också bakat. Jag hade varit och satt ut grisslerna och varit på huset och skulle gå in. Men då så var stugan byggd på en stor, vid stenhall, som jag skulle gå över. Och när jag kom på den, börja det slå gnister, stora som hästskor, överallt framför mig på hallen, och det var många tusende gnister. Och sen blev jag så sjuk, så de trodde jag skulle dö, och de hällde i mig bå vin och brännvin.

Jämt och ständigt spöka han gubben. När drängarna höll på och sådde kom han till dem, så de såg honom precis som varit levande, så det var alldeles förskräckligt att vara där. De

har pratat, att han sa till dem, att de skulle så, som han hade gjort, men det kan jag inte säga, om det är nån sanning.

Och det var så många präster som var där och skulle ha bort spökeriet; men det var omöjligt. Men till sist kom det en "väckter" präst, som de säger; han skulle va ett Guds barn redigt förstås. Och han kunde ta bort det, påstod de.

Kajsa gifte sig med drängen, Kalle, sen. Och han lever än gubben, men Kajsa är död.

Småland
Mbs
Stättboj
uppt. 1931

- 28 -

3069

Mr. Ole Levander
Marj. Ericsson
Ber. av Filtra Auksson
född 1855 i Håkaboda
Stättboj

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

A: L

Maran red dem omnätterna. De kände nåt tungt som hävde sig på dem, så de knappt kunde andas, och de blev alldeles genomsvettta. Det var en gång en gubbe (som hette Andreas) hemma hos oss. Far var borta, och så hade de bätt honom komma och ansa om ett led, som hade gått sönder. Och då sa han till mor:

"Jag ska säga dig, (Sara), att maran red mig förskräckligt i natt."

När gubben hade gått frågade jag mor:

"Maran, vad är det för något?" jag hade inte hört talas om det förut.

"Det är bara fantasier", svara mor.

3069

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

B. L.
A. 15

Kalle på Fällerna hade för sig, att han såg mötet. En kväll var han ute och gick. När han kom mitt för Tonkaboda, kom det nånting och hängde sig på ryggen på honom, och när han tittrade neråt, så var det precis som två vita armar hängde ner över honom från axlarna. Detta fick han bära ända tills han kom hem, och när han öppnade dörren, fick han en skjuts, så han åkte från dörren till motsatta stugväggen. Då gick han och tog ner sin bössa och sköt upp i pipan och då fick han se nånting, som han aldrig ville tala om.

Mannen som
fick bära
gasten på
ryggen.

Det var en dräng som tjänste hos en präst. Och då hade han tatt sig med att slå av en äng. Men han slog ingenting på hela dagen, utan satt bara och brynte. Då kom prästen till honom och sa: "Du får lov och slå och inte bara sitta och lura."

Den övernatur-
liga slätter-
karlen.

"Ja, i morron ska det bli", svarade drängen.

På kvällen sa drängen till prästen att han skulle ta dän kalvarna, som gick på ängen, ty dagen därpå skulle ängen va avslagen. Men prästen var nyfiken, så när det blev sent på kvällen, gick han till ängen och titta, och då fick han se att det var så många där och slog. Över hela ängen var det "slätterkarlar". Och på morron var ängen slagen. Men benen på kalvarna var avslagna, för man hade inte tagit bort dem på kvällen.

Landskap: Småland Upptecknat av: Offe Lövander
 Härad: Uppland Adress: Martha Rönner
 Socken: Stångby Berättat av: Peter Rönner
 Uppteckningsår: 1891 Född år 1855 i Stångby

Uppteckningen rör Människor, som förgöra för andra, och skicka på ont.
Medel att hindra förgörning av mjölk och kreatur.

De hade för sig förr, att det fanns en hoper folk, som förgjorde det för varandra, och hade på dem så mötet ont, de kunde. De trodde också, att det var onda mänsker, som ställde på dem mindre behagliga djur, sådana som sticks och så där. Människor, som hade onda ögon och såg mörka och skumma ut och var särskilt elaka, var man rädd för som man trodde att de skulle mörda en tvärt.

När man lämna ut mjölk, skulle man ju alltid korsa med stålkniv i den, eller ha nåt stål i botten på mjölkkärlet, och till och med att de rev upp tre tändsticker och kastade i. Annars hade de för sig, att de förgjorde kreaturen för dem, så

att de inte mjölkade som de skulle.

Jag har hört andra sätt som de hade för att skydda sig mot att elaka människor förgjorde't för dem. Det fanns käringar som gick ut julaftonskväll och spräng runt gödselstan tre gånger och ropade ungefär så här:

"Jag vill ha min mjölk själv, käre troll, och akta min mjölk, låt inte onda mänsker fördärva mina kreatur."

- 33 -
ACC. NR. 3069

Landskap: *Småland* Upptecknat av: *Alf Hammar*
Härad: *Alfs* Adress: *M. G. G. G.*
Socken: *Stätthög* Berättat av *Tilda Andersson*
Uppteckningsår: *1911* Född år *1855* i *Kokaboda Stätthög*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Uppteckningen rör

I Klasentorp bodde det en gubbe, som kunde förvända synen på folk. Bläsen kalla de honom. En gång var det en karl som ville låna 200 kr. av Bläsen, och det fick han, och Bläsen räknade upp pengarna redigt. Det var två andra karlar med honom också, så de såg det alla tre. Men så ville Bläsen ha en revers, och det skrev de en, som Bläsen stoppa på sig. Karlen stoppa till sig pengarna, och så gick de. Men när han kom hem och skulle ta upp pengarna, så var det bara psalmbo-kablad. Då blev han arg och gick till Bläsen igen och sa till honom:

"Ja, men det var ju inga pengar, jag fick av dig."

Om "Bläsen", .
som kunde för-
vända synen på
folk, och som
man endast kun-
de klå med ytter
sidan av vänstra
handen.

"Jaså", sa Bläsen, "ja, är det på det viset, så får vi väl väl bränna upp reversen."

Ja, så tog han och brände opp reversen, när mannen var kvar och tittade på. Men efter nån tid, så kom länsman i Berg till honom och tog opp en stämning. Och då hade han med sig precis samma revers som de hade skrivit. Då, kan veta, hade han förvänt synen på honom båda gångerna han var där.

De hade för sig, att man inte kunde slå honom utan med vänstra handen och med yttersidan av handen. Annars gick slaget tillbaks och träffade den som skulle slå Bläsen. Så om de skulle basa upp honom, för det kunde nog hända man blev arg på honom ibland, så fick de lov till att slå med vänstra handen

och avigt. Nämndeman i Klasentorp skulle fresta att klå honom en gång utan att göra på det viset. Och då när han mötte Bläsen, höjde han sin käpp och la till honom, men han fick samma slag tillbaks. Han trodde, att det var Bläsen, så han sa till honom:

"Tål du inte skoj?"

"Det var inte jag som slog dig", sa Bläsen, "det var du själv."

Man hade för sig, att Bläsen var edsvuren också. En gång kom Pocker till honom, men då blev han rädd och sprang ut till sin hustru.

"Ja, du skulle inte haft med honom och göra, så hade han inte kommit och talat till dig," svara hon.

Sen hade de för sig, att det spöka, när han var död, också.

ACC. NR. **3069**

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

C. 2

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av

Uppteckningsår: Född år i

Uppteckningen rör

Förr tala de mycket om en hopar trollkäringar, som kunde låta se tjuven, om det var nån som hade blivit av med nåt. De hade för sig, att det var den onde själva som hade lärt dem konsten. I Finnshult bodde det en käring, "mamma i Finnshult" kalla de henne. Det var en gubbe i Åboda, som hette Kristoffer, som hade blivit av med sin lie, och då skulle han till Finnshulten och ta reda på, vem det var. Men han lovade då, att han aldrig mer skulle gå till nån trollkäring, för så hemskt var det han fick se. Han såg bå tjuven och hur det gick till när han tog lien och smådjävlarna som var omkring honom.

I Karshult bodde det en annan käring, Kloka Stina i

Kloka.

"Mamma i Fins-
hult."

Ta reda på
stulet.

Kloka Stina i
Karshult.

3069

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Karshult kalla de henne. Hon la ut kotten, och då kunde hon se allt, vilken de skulle få till man eller hustru, hur många barn de skulle få och hur äktenskapet skulle bli och tåcken bråte.

De påstod, att man kunde bli klok genom att dricka av spadet, när man kokade en vit orm. Jag har sett en vit orm en gång, så jag vet, att de finns. Det var nere i Hässlebergs hage han kom och hoppade. Men jag blev så rädd, så jag kunde dö, och sprang hem. Jag var ju inte så gammal då heller.

Hur man blir klok.

ACC. NR. 3069

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

C: b

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av

Uppteckningsår: Född år i

Uppteckningen rör

Lisa i Finnshult, det var ju en trollkäring det, och lojer va hon. När hon dog, var det ingen häst, som kunde dra vagnen med likkistan, utan hennes son fick dra den.

I Klöven var det en bonde hemma, som hette Johan, och för honom stod inte korna bundna i lagårn. De fick binda dem hur bra de ville, men på morron sprang de i en enda röra i lagårn, och det stod inte te på nåt vis att få dem bundna. Men så fundera han ut, att han skulle gå till Finnshult, och när han kom till käringen, så sa hon till honom:

"Du ska gräva en aln djupt i ett bås i lagårn, och där hittar du en stor knippa, och den ska du ta och bära ett bra stycke noranför lagårn och där ska du tända eld på det!"

Skriv endast på denna sida!

Hur Lisa i
Finshult gjorde,
så att kreaturen
stodo bundna i sina
båsar.

3069

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESBOK

Och gubben han gjorde som käringen sa till honom. Han grävde och
hitta mycket riktigt en knippa och den bar han å ett långt stycke
noranför lagårn och tände eld på, som hon sagt. Men det small till,
så han trodde, att hela lagårn skulle flyga i luften, sa han sen.
Men sen stod djuren bundna! Ja, töcken skit hade hon för sig!
Och hon va då så lojer, så lojer, käringen!

Sen
Nils Ed
Slätthög o: a
1931

- 40 -

3069

Per Filla Andersson
född 1855 i Slätthög

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

S. e.

När de skulle bygga den gamla kyrkan i Slätthög, hade de för sig, att de skulle ta reda på platsen, där den skule stå, genom att spänna för ett par tvillingstutar för ett lass med stockar. Sen släppte man iväg oxarna och lät dem gå vart de ville, och där de stannade byggdes kyrkan.

Utse byggnads-
plats för kyr-
ka medelst
tvillingstutar

- 41 -
ACC. NR. 3069

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av

Uppteckningsår: Född år i

B: d

Uppteckningen rör

Stål, krut och svavel skulle de bära på sig för att ingen
dålighet skulle komma på dem eller nån mänske skulle kunna göra
dem nåt hyss. Man sydde in sakerna i en liten bit tyg, och sen
syddes hela tustan fast på vänstra sidan på västen.

Stål,krut och
svavel mot
dålighet.

Skriv endast på denna sida!

B: d

Om det kom in en dålig person i en stuga förr, så skulle man kasta värme eller kol efter dem, när de gick ut. Det var många som tog litet värme i en skyffel och slängde ut efter dem när de gick för att de inte skulle kunna göra dem nåt illa i huset. Tattare och andra loja mänsker, som såg skumma ut, skyddade de sig mot på det sättet. Och jag tror nästan att Anna på Berget gör det än.

Kasta kol ef-
ter illasinna-
de människor.

ACC. NR. 3069

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av

Uppteckningsår: Född år i

G. d.

Uppteckningen rör

När de skulle sälja mjölk, var det te korsa med en kniv,
som det var stål i, i mjölken. Sen kunde inte nån förtrolla den.

Korsa i mjölk.

ACC. NR. 3069

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av

Uppteckningsår: Född år i

P. d

L. e

Uppteckningen rör

När en ko kalvat och skulle ledas ut ur lagården första gången, va det te lägga en stålkniiv neranför tröskeln, som kon skulle ledas över. En del brukade också lägga en lasa där och tända eld på den, så kon skulle gå över både stål och eld.

Leda ko som
kalvat över
stål och eld.

3069

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3: d

När jag va liten, bodde det en skollärlarinna i Rickelsboda som hette Anna-Stina. När jag skulle lära mig läsa, fick jag se att hon hade ett litet svart kors av något glasliknande ämne i en kedja om halsen. Jag var förveten och frågade henne:

"Moster lilla, hur veter det, att I har det korset?"

"Å, flicka lilla, det är för att jag ska bli rik och få mycket pengar", svara hon.

5:2

Hästatumla skulle man inte gå över utan att först spot-
ta tre gånger, annars fick man värk. Hästattumla.

Tom. Kopp { C. Levander - 47 -
Nellie { M. Larsson 3069

Hälsning
1931
Ker Tilda Andersson
j. 1855

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

8. e

Om det var nån som hade hängtopp sig i ett träd, fick man inte hugga ner det trädet och elda med veden, utan det skulle stå och ruttna ner. Man hade för sig, att den som hängt upp sig, spökade , om man tog ner trädet.

Ej hugga ner
träd som nä-
gon hängt sig i

3069

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Jia

Havande kvinna skulle släppa ett ormskinn mellan kroppen
och lentyget för att inga ormar skulle hugga barnet.

Havande kvinna
ormskinn för
att skydda bar
net mot ormbet

Jra

Om man kom in i ett hus, och det fanns ett litet barn där, skulle man ge det en liten slant. Det behövde inte vara mycket, bara en 5-öring eller så. Om man inte hade nåt och ge dem, ansågs det litet snopet.

Om en mansperson kom in med mössan på, brukte den alltid försvinna, men om de gav barnungen pengar, fick de tillbaks mössan.

Ge peng till
nyfött barn.

Mössan försvin-
ner för mans-
person som kom-
mer in.

716

Innan man gick till prästen med barnet för att döpa det, skulle gufarn och gumorn gå ut med barnet utanför fönstret och så skulle modern fråga gummodern:

Ceremoni med
barn före
döpet.

"Vart skall du gå med mitt barn?"

"Jo, jag ska gå till prästen med det," skulle gumorn svara.

"Är det sanning? frågade modern.

"Ja", svarade gumorn.

"Är det sanning?" - "Ja."

"Är det sanning?" - "Ja."

Ja, det skulle väl vara för att barnet skulle bli trevligt och rart och duktigt.

7:6

För att barnet skulle få gott om pengar skulle man lägga
en 50-öring, 1-krona eller så, i handen på barnet, när det döps.
tes.

Peng i handen
på barnet unde
döpet.

Job

När man kom hem från kyrkan efter dopet, skulle gumodern
gå fram till modern med barnet och säga:

"Känns du detta barnet?"

"Ja men, ja men, ja men", svarade då modern och tog barnet.

Efter dopet.

J: e

För att ta reda på sin tillkommande skulle man gå till en källa midsommarsnatten och sätta ett glas vatten där och lägga en handduk jänter glaset. Sen solen gått ner, fick den som skulle gå ingenting säga. Så gick man då ut till källan, och precis efter klockan 12 kom då den de skulle få och drack ur vattnet och torkade sig med handduken.

Det var en tjänstepiga som fick för sig, att hon skulle gå och titta en midsommarskväll. Innan solen var nergången gick hon ut och var för sig själv, ställde glaset vid källan och la handduken bredvid. När det var gået en tid, så fick hon se sin husbonde komma och ta glaset och handduken. Sen frågade de henne, om hon sett nånting. "Nehej", sa hon, "bonden kom och förvillade det för mig." I alla fall så dog matmodern efter ett par år, och bonden gifte sig med pigan.

Skriv endast på denna sida!

Ta reda på
tillkommande.

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av

Uppteckningsår: Född år i

P. G.
J. f.

Uppteckningen rör

Dödinga-ben kunde de göra vad de ville med. Jag vet Dödingaben mot
en i Bästerna, som använde det. Det var en liten flicka, som väta i sängen.
inte rådde med och hålla tätt om nätterna, och då sa Bläsen
till dem, att de skulle ta ett ben från kyrkogården och lägga
i sängen, och så skulle hon ligga på det en viss tid, som Blä-
sen sa till dem.

Landskap: *Småland* Upptecknat av: *Olle Rönner*
Härad: *Alster* Adress: _____
Socken: *Stättena* Berättat av: *Peter Andersson*
Uppteckningsår: *1931* Född år *1855* i *Stättena*

Uppteckningen rör

Skärvan tala de om att de skulle finnas nio sorter av, Skärvan.
och många botemedel hade de mot den.

Ett botemedel var att koka ett ägg och lägga det i en
myrstack. Men vilken vet om det var sanning, att det skulle
hjälpa!

Eller också kunde de riva på ett rivjärn med en kniv,
raspa dån av de små taggarna, och lägga detta i mjölk och ge
barnet mjölken att dricka. Det var en botning!

Ett annat botemedel var att gå till en källa och kasta
ner en peng i vattnet. Det behövde inte vara några stora pengar.
De tog en 2- eller 5-öring och slängde ner i källan, och sen

när det var gået en 14 dar, skulle man gå och ta av vattnet där i källan och ge åt barnet, som skulle dricka av detta vatten. Det kunde vara mycket pengar i sådana där källor. I Hökaboda finns det en.

Om det var någon som dog och man hade ett barn som hade skärvan, skulle man gå till gården, där det var lik och ta barnet tre gånger under kistan. Det har jag sett en gång, när de gjorde det. Det var i Hässleberg som det hade dött en gubbe. Och fruntimret som släppte till barnet hette Mari och va hemma i Flishult. Fadern till barnet tog och bar opp det till Hässleberg, för modern skulle ju inte vara med och se på. Och det trodde de så fast på, att det var bra och att det hjälpte.

3069

Ella sa de också, att ett litet barn fick horskärvan, om det kom in ett fruntimmer, som haft främmande karlar och fått barn, men inte va gift, och kysste barnet. Det gjorde en lojer käring med min flicka. Kajsa i fattighuset kalla de henne. Jag såg inte när hon gjorde det, men mor såg det, så hon tala om det för mig. Flickan blev sen också liksom litet slankig i benen och dålig. Och vi gjorde som Johan på Berget sa, vi skrapade på ett rivjärn. Så om en skulle tro nåt, så skulle det väl vara det här, som en själv vatt med om och sett nåt av. Ella va hon ju inte så dålig flickan, så det är ju inte sagt hon blev bra av rivjärnet, utan hon hade nog blivit duktig ändå.

LUND'S UNIVERSITETS
BOKBINDERI

3069

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7:4

När prästen höll på och predikade skulle man gå och ta kyrknyckeln och gå upp i tornet och fila av litet malm av klockan och ta i nyckeln. Sen kunde man ha en liten flaska eller nåt och ta hem det i. Då tog man det i vatten eller mjölk och gav det åt barnet.

Medel mot
skärvan.

- 59 -
ACC. NR. **3069**

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av

Uppteckningsår: Född år i

2. f.

Uppteckningen rör

Fallandesjukan skulle de passa på och bota första gången de föll. Då skulle de ta av dem alla kläder de hade på sig och gå upp på taket och kasta ner kläderna genom pipan, stoppa ner dem oppifrån. Sen skulle man tända eld på laserna, och då skulle det bli bra med den sjuke.

Fallandesjukan

Skriv endast på denna sida!

2:f

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av

Uppteckningsår: Född år i

Uppteckningen rör

Den som hade revorm, skulle ta en kniv och skära eller rita med den omkring revormen precis som de menade att skära bort den, men det gjorde de ju i verkligheten inte. När de ritat runt omkring den, skulle de ta ett par tag över den, som de menade att skära av den i tre delar. För varje del nämnde de ett namn. "Den ska Anna-Lisa ha", t.ex. På så sätt skulle de skicka hela kalaset på tre andra människor. Om det var en pojke, som hade revormen, skulle han skicka den på flicker, och om det var en flicka skulle hon skicka den på tre pojkar.

Revorm.

Landskap: Upptecknat av:
Härad: Adress:
Socken: Berättat av
Uppteckningsår: Född år i

Uppteckningen rör

Kikhosta botade de genom att ta kikebär, som växer på enebuskar, koka dem och ge avkoket till den som va sjuk.

Andra säger, att det ska vara bra med mörremjolk.

Om de hade frossan, skulle de ta ett par rediga supar brännvin, och sen sätta sig vid spisen och sätta upp fötterna i spisen, så nära elden de kunde komma. Och sen skulle de springa och lägga sig.

Tannavärk skulle läsas bort. Men vad de läste det vet jag inte. De hade för sig, att det fanns en kloker gubbe här som kunde det. Han tog dem om käken och så läste han. Jag har hört att de sagt att han läste Fader vår avigt, men det vet jag

Folkmedicin.

Kikhosta.

Frossan.

Tandvärk.

inte, om det är sanning.

Knarren högg de bort. De skulle ha tag i tre halmstrån som det var tre leder på. Och sen skulle man hugga av dem vid lederna på en bräda, som las över armen, som var sjuk. Man skulle hugga över tre leder på armen, vid armbågen, handleden, och fingerlederna, och för varje gång högg man av en led på de tre stråna. De måste ju tas, så de passade ihop med lederna, för alla tre halmstråna högs på en gång. För varje gång frågade den som hade knarren: "Vad hugger du för?", och då svarades det: "Jag hugger bort knarren."

Stolsteget borrade de bort med en gammal fotaring, som

Knarren.

Stolsteget.

hade tre ben. Ett ben i taget sattes mot ögat, och så snurrade man runt med fotaringen ett varv. "Vad borrar du för?", skulle man säga. "Jag borrar bort stolsteget", svarade då den som skulle göra det. Och det upprepades för varje fot.

Om man skar sig eller fick sår på annat sätt, brukte de förr koka ett plåster av bek och talg.

Blod stannade man genom att lägga på såret kopparrök eller vitriol. Och det är sanning, att blodet stannar då, så det är inget skoj. Det bildas rätt som en liten skorva eller kant kring såret.

Ormbett lästes bort liksom tannavärk.

Plåster på
sår.

Stanna blod.

Ormbett.

Landskap: Upptecknat av:
Härad: Adress:
Socken: Berättat av
Uppteckningsår: Född år i

218

Uppteckningen rör

När barn inte rådde med att äta, skulle man ta av själve barken på nio sorters träd och klippa eller skära sönder det i smått och så skulle man skrapa där gult, som finns på gamla o-målade väggar. Sen skulle man baka våffler eller stenkaka och lägga i barken från träden och det gula och ge till barnen att äta, så skulle de sen rå med att äta.

Mataledan.

Andra medel var att ta råtter och löss och sånt där och koka eller baka i våffler och komma i barnen, så skulle de bli bra till att äta sen.

3069

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

217

Mot bleksot vet jag ett bra botemedel. Man ska ta några stycken rötter av blodroten, skära sönder dem i bitar och lägga dem i konjak. Så skall det korkas igen och det får stå en åtta dagar. Sedan är det färdigt att ta in, och det är bra, det kan jag försäkra.

Bleksot.

217

Om det var nån barnunge som inte kunde hålla tätt om nätterna, skulle man ta en råtta och steka den, tills det blev bara aska kvar av den. Askan skulle bakas in i våffler eller en pannkaka, så de inte förstod vad de fick att äta. Det gjorde de med Magnus i Varpet.

Ett annat sätt var att ta reda på urinblåsan vid slakt, göra den ren som man gjorde med fjälstret, och sedan anrätta den redigt som en korv och ge till barnet att äta.

Medel mot vä-
ta i sängen.

- 67 -
3069

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

J: f

En del hade för sig, att de skulle borra in sjukdomarna i väggarna. De lagade i ordning en liten tusta och stoppade in i väggen. Om det var nån som hade bölder, så smorde de ihop en tusta av det och la in i väggen, Då skulle bölderna gå bort.

Borra in sjuk-
domar i väggar

Skriv endast på denna sida!

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av

Uppteckningsår: Född år i

Uppteckningen rör Hur Jan Petter på Stjärnelund botade sjukdom.
Krypa eller tagas genom fläckt asp.

Jan Petter på Stjärnelund var rätt trolsker av sig.

Han trodde då på allt. Kristina hette hans hustru.

Om de fick skabb och sånt där och blev litet illamående, så kunde han bota det. Man skulle då spräcka en asp och den som var sjuk skulle krypa igenom den uppfläckta aspen eller tas igenom där av Jan Petter. Och han hade ju bestämt för sig, att han skulle bota folk på det viset.

Hans gumma var likadan hon också. Och var det nåt så de blev sjuka, så nog skulle de gå och lyas på dem, vad de hade att säga om sjukdomen.

Landskap: Upptecknat av:
Härad: Adress:
Socken: Berättat av
Uppteckningsår: Född år i

215

Uppteckningen rör Hur Jan Petter sköt över gastakryst.

Han på Stjärnelund, Jan Petter, kunde bota folk, när de blev gastakrysta. Det var en flicka, som hette Märta, som hade för sig, att hon blivit gastakryst. Då skulle hon sätta sig på en jordfast sten, och så höll Jan Petter sin bössa över hennes huvud och sköt av tre rediga skott.

"Vad skjuter du för?" skulle hon säga.

"Jag skjuter trollskott", sa han då.

Och så upprepades detta tre gånger, och för varje gång sköt han ett skott.

Villarpaskottet brukte de kalla det också, när de blev illamående och fick värk. Det heter det för att de börja med det i Villarp i Mistelås socken.

Landskap: Upptecknat av:
Härad: Adress:
Socken: Berättat av
Uppteckningsår: Född år i

Uppteckningen rör

Om de blev gastakrysta, kunde det botas genom att mäta på armen. Man tog med vänstra handens tumme och långfinger och mätte tre längder från högra handens långfinger och uppåt armen, och så spottade man. "Tvi", säger de. Sen skulle man göra om detta två gånger till, och då trodde man, att armen blev längre, så de nådde inte upp till samma ställe som första gången, om de va gastakrysta. Sen skulle de gå och lägga sig och hölja täcket över huvet och ligga litet, så skulle det snart gå över.

Ett annat sätt var att riva eld på svavelsticker och sticka in i munnen, så röken kom in i munnen. De tog en sticka

Gastkrämning.

3069

tände eld på den, stoppa in den i munnen, blåste ut den och slängde bort den och spottade. "Tvi", lät det. Detta skulle göras om två gånger till. Sen klippte de en liten hårsudd i nacken och tände eld på den och osa in litet rök i näsan, men det gjorde de bara en gång.

LUNDS UNIVERSITET
FOLKMINNESARKIV

Smål
Hälsing

Alle Zanten
Larsen Larsson

- 72 -
3069

1931

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2:2

Man hade för sig förr, att man skulle skicka med den dö-
de något som han hade varit särskilt glad vid. Om det var en
gubbe som varit glad i brännvin, så la man till honom ett halv-
stop brännvin i kistan. Om de varit glada vid pengar, la man en
tolvskillning eller så där i kistan. Det var väl för de skulle
ha litet och börja med i den andra världen! Sen har de ju
hittat flasker med brännvin i, när de grävt om kyrkogården.

Skicka med död
brännvin och
pengar.

J. J.

Landskap: Upptecknat av:
Härad: Adress:
Socken: Berättat av
Uppteckningsår: Född år i

Uppteckningen rör Risbål efter sådana som dog ute, mördade o. s. v.

Om det var nån som dog ute i marken, nån som blev mördad eller nån som hängde opp sig, så la de opp ett bål på det stället, och sen skullè alla som gick förbi lägga dit en kvist. Det var för att de inte skulle spöka.

Här nere i hagen var det ett gammalt fruntimmer som dog. Hon skulle gå till kvarnen med en säck säd, för det var ett bastant fruntimmer. Så skulle hon sätta sig på en sten och vila, och antagligen hade hon då fått slaganfall. Säcken hade hon ställt på andra sidan vägen. Då la man opp ett risbål alldeles vid stenen som hon suttit på, och intill stenen stod en liten fer, som man bad att den skulle få stå kvar som ett minne, och

det fick den ju. Och alla gamla som gick förbi där så kasta de
dit en kvist, men nu är det ingen som håller på med det. Det
var visst 1912 hon dog käringen, om jag inte missminner mig,
så det är ju inte så länge sen. *(Fata)*

Här borta vid Varpet var det ett par bröder, som slog
ihjäl varann. De hade inte träffats på 40 år, och när de nu
möttes och pratades vid, så blev de osams och råkade i slags-
mål med den följden att båda dog. Sedan la de upp ett stort bål,
där det hade skett och där alla skulle lägga på en kvist. Men
så var det en gubbe, som inte brydde sig om det där utan han
gick förbi ändå, och då fick han se två vita hästar, som hängde

3069

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

på gärsgårn. Men då var det gubben som gick tillbaks och lå dit sin kvist, och då försvann hästarna.

Mor brukte tala om det där bålet. "Och det var ett stort bål, större än ett hus", sa hon.

h. d.

När man hade slutat skördearbetet ute på åkern, brukade
man säga: "Tack, gode Gud, för skörden."

Sluta skörden.

3069

Per. w. Tilla Andersson
född 1855 Rättvik

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

N:o

Tomasmässenatt

De gamla möllarna hade för sig, att man inte fick mala Tomasmässenatt, för då fick de se en liten tomte som satt och drog kvarnen, så den gick sönder. Det var en gång en möllare som skulle försöka mala Tomasmässenatt, och till klockan 12 gick det bra, men sen börja kvarnen gå så obegripligt fort, att han trodde den skulle ta eld. Då gick han ner i undre kvarnhuset, och där fick han se en liten röd gubbe, som satt och vevade kvarnen runt. Möllarn slog då från vattnet, men kvarnen gick lika vilt ändå, och gick ända tills den gick i kras.

Mia
Bib

Landskap: Upptecknat av:
Härad: Adress:
Socken: Berättat av
Uppteckningsår: Född år i

Uppteckningen rör

En del har för sig, att de ska springa ut julaftons kväll och titta in genom förnstren i byggningen. Och de gubbar gummer och barn som de då se sitta huvudlösa, de ska dö under året.

Ja, det var en del som hade för sig, att de skulle ut och gå årsgången julafton. De behövde inte göra nåt annat än att gå ut och titta, så mötte de likfärder och såg vilka som skulle dö. Och det finns nog än idag de som ser det.

Men de som aldrig gått förut och vilja börja, ska gå med en, som har gått förut, och så ska de gå till kyrkan och gå runt den tre gånger och titta i nyckelhålet för var gång. Sen var de färdiga att gå ut.

Skriv endast på denna sida!

Årsgång.

dödsvarsel.

Men sen var det också det, att när de en gång börjat gå, så rådde de inte med och låta bli. De slapp inte undan, utan måste ut varenda julaftonskväll. Här i Hässleberg fanns det förr en gubbe, som alltid gick ut om julaften.

Vid Yaby skulle det ha hänt följande paschasa. Det var en karl som hade gått årsgång, men nu ville han bli kvitt det. Och det var nästan omöjligt för honom. Men så sa prästen till honom en jul:

"I år ska du slippa gå."

Sen solen hade gått ner, gick prästen ner till den där mannen och skulle vakta honom. När klockan blev mellan 10 och elva bösta det på honom på fönstret och han ville gå. Men prästen sa till honom:

"Håll dig bara stilla!"

Men klockan tolv lyftes taket av byggnaden, och mannen flög ut. Utanför stod det en skjuts med två vita hästar, som han fick följa med, och sen såg de honom inte förrän på morron.

Landskap: Upptecknat av:
Härad: Adress:
Socken: Berättat av
Uppteckningsår: Född år i

Uppteckningen rör

Register.

Fru Malin på Ohs tvingar torpare att hugga	sid.
ner träd och dra hem det med toppen före,	
han får hjälp (av fan). Skam kommer och	
hämtar henne, de dansa	1
Gumman som spann åt en trollkäring	4
Skogssnuvan (Själver skällade min kunta)	5
Bergtagna kreatur	6
Ältakittan bjöd stenkaker på silverfat	7
Harva med näcken	9
Älvadansen, näcken	11

Skjuta trollhare	13
Tomten	14
Gubben som bodde under ladugården....	16
Gloson	18
Ben från kyrkogården som spökade	19
Självmördare spökar.....	21
Spökerier efter någons död	23
Maran	28
Mannen som fick bära gästen på ryggen	29
Den övernaturlige slätterkarlen	30
Människor som förgöra för andra och skicka på ont. Medel att hindra för- görning av mjölk och kreatur	31

"Bläsen", som kunde förvända synen på folk och som man endast kunde klå med ytter- sidan av vänstra handen	33
Kloka, "Mamma i Finshult", ta reda på stulet, Kloka Stina i Karshult, hur man blir klok.	36
Hur Lisa i Finshult gjorde så att kreaturen stodo bundna i sina bås	38
Utse byggnadsplats för kyrka medelst tvil- lingstutar	40
Stål,krut och svavel mot dålighet	41
Kasta kol efter illasinnade personer	42
Korsa i mjölken	43

3069

Leda ko som kalvat över stål och eld	44
Kors om halsen för att bli rik	45
Gå över hästtumla	46
Ej hugga ner träd som någon hängt sig i ..	47
Havande kvinna, magisk handl., ormskinn ..	48
Ge peng till nyfött barn, mössan försvinner för inträdande mansperson	49
Ceremoni med barn före dopet	50
Peng i handen på barnet under dopet	51
Sed med barnet efter dopet	52
Ta reda på sin tillkommande	53
Dödingaben mot väta i sängen	54

Botemedel mot skärvan	55
" " fallandesjukan	59
Ta bort revorm	60
Kikhosta, frossan, tandvärk, hugga bort knarren, borra bort stolsteget, plås- ter på sår, stanna blod, ormbett	61
Botemedel mot mataleda	64
" " bleksot	65
" " väta i sängen	66
Borra in sjukdom i väggen	67
Hur Jan Petter på Stjärnelund botade sjuk- domar. Krypa eller tagas genom fläckt ^(asp)	68

3069

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Hur Jan Petter sköt över gastakryst	69
Bot mot gastkramning	70
Skicka med död brännvin och pengar	72
Risbål efter sådana som dog ute, mördade etc..	73
Sluta skörden	76
Tomasmässenatt	77
Årsgång, dödsvarsel	78
Register	80